

BESTEMMARORD

2

Set inn *mi, min, mitt* eller *mine*.

Det er pennalet mitt som ligg på pulten. Såg du pengane mine som låg i veska mi? Foreldra mine er innflyttarar. Faren min er frå Oslo, og mora mi er frå Bergen. Elisa er syskenbarnet mitt. Ho bur i Trondheim. Dei andre syskenbarna mine bur her.

Set inn *di, din, ditt* eller *dine*.

Har du hugsa matpakken din? Bøkene dine ligg på stovebordet, og jakka di på golvet! Det er ditt ansvar å kome på skulen til rett tid. Læraren din blir nok både sint og irritert viss du er for sein. Venene dine ventar på deg utanfor huset ditt. Har du hugsa tekstboka di? Skund deg!

Set inn *vår, vårt* eller *våre*.

Det nye huset vårt er fint. Alle møblane våre er på plass, og bilen vår står i garasjen. Stova vår er måla kvit, soveromma våre er blå, og det store kjøkkenet vårt er gult.

4

Set inn *sin, si, sitt* eller *sine*.

Maria er seint ute og må skunde seg på jobb. Ho tek på seg klede sine i ein fart, et maten sin, pussar tennene sine, finn veska si og låser til slutt døra til huset sitt. Barna til Maria har allereie gått til skulen sin. Dei åt frukosten sin og smurde matpakkane sine før dei gjekk. Dei treng ikkje å låse huset sitt, for det gjer Maria. Maria køyrer bilen sin til arbeidsplassen sin. Ho er glad i arbeidet sitt og vil ikkje kome for seint. Når ho kjem fram, ser ho kollegaene sine på veg inn døra. Ho finn veska si og papira sine og skundar seg etter.

5

Set strek under eigedomsorda.

I kveld har eg bestemt meg for å gå på kino saman med broren min og to av venene mine. Broren min er to år yngre enn meg, og venene mine er like gamle som meg. Den

eine venen min kjem frå Iran, den andre venen min er norsk. Foreldra mine er ikkje heime i kveld, men tanta mi kjem innom for å sjå korleis vi har det. Eg bruker å besøkje tanta mi og onkelen min nokså ofte. Dei bur i nabobygda, og bestefaren min og bestemora mi bur ikkje så langt frå dei. Eg vil besøkje alle slektningane mine der seinare i veka.

Fortel det same om Per.

I kveld har Per bestemt seg for å gå på kino saman med broren sin og to av venene sine. Broren hans er to år yngre enn meg, og venene hans er like gamle som meg. Den eine venen hans kjem frå Iran, den andre venen hans er norsk. Foreldra hans er ikkje heime i kveld, men tanta hans kjem innom for å sjå korleis dei har det. Per bruker å besøkje tanta si og onkelen sin nokså ofte. Dei bur i nabobygda, og bestefaren hans og bestemora hans bur ikkje så langt frå dei. Per vil besøkje alle slektningane sine der seinare i veka.

Fortel det same om Kari.

I kveld har Kari bestemt seg for å gå på kino saman med broren sin og to av venene sine. Broren hennar er to år yngre enn meg, og venene hennar er like gamle som meg. Den eine venen hennar kjem frå Iran, den andre venen hennar er norsk. Foreldra hennar er ikkje heime i kveld, men tanta hennar kjem innom for å sjå korleis dei har det. Kari bruker å besøkje tanta si og onkelen sin nokså ofte. Dei bur i nabobygda, og bestefaren hennar og bestemora hennar bur ikkje så langt frå dei. Kari vil besøkje alle slektningane sine der seinare i veka.

Fortel det same om Per og Kari.

I kveld har Kari og Per bestemt seg for å gå på kino saman med broren sin og to av venene sine. Broren deira er to år yngre enn meg, og venene deira er like gamle som meg. Den eine venen deira kjem frå Iran, den andre venen deira er norsk. Foreldra deira er ikkje heime i kveld, men tanta deira kjem innom for å sjå korleis dei har det. Kari og Per bruker å besøkje tanta si og onkelen sin nokså ofte. Dei bur i nabobygda, og

bestefaren deira og bestemora deira bur ikkje så langt frå dei. Kari og Per vil besøkje alle slektningane sine der seinare i veka.

6

Refleksivt eller vanleg eigeomsord? Set inn *hans, hennar, deira* eller *sin, si, sitt, sine*.

Carmen skal følgje sonen sin til fastlegen i dag. Sonen hennar, Leo, har vondt i halsen og hostar. Legen hennar synest hosten til Leo er stygg, og han gir mora ein resept slik at ho kan kjøpe medisin til guten sin. Naboen til Carmen, Kari, er også på legekantoret med to av barna sine. Guten og jenta hennar er også sjuke. No ventar barna på faren sin som skal kome og hente dei. Begge foreldra deira er litt urolige for barna sine, særleg for jenta si, som har høg feber. Legen lover både Kari og Carmen at barna deira snart skal bli friske. Han kan nok arbeidet sitt, tenkjer Carmen.

7

Set inn *den, det* eller *dei* i staden for substantiva under.

måleri	Så vakkert <u>det</u> er!
sykkelen	Å nei, sjå <u>den</u> , heilt øydelagd!
boka	<u>Den</u> var dyr, 300 kroner!
fjella	Har du sett så høge fjell før? <u>Dei</u> er dei høgste eg har sett!

8

Set inn *denne, dette* eller *desse* i staden for substantiva under.

restaurant	Skal vi ete på <u>denne</u> i dag?
restaurantane	<u>Dei</u> som ligg her på andre sida av gata, er så dyre.
skjørtet	<u>Dette</u> var kjempefint og billeg.
skjørta	<u>Dei</u> andre var både dyre og umoderne.
lua	Her var det mange luer. Skal eg ta på meg <u>den</u> ?
luene	<u>Dei</u> ser ikkje så varme og gode ut!

9

Set inn *denne, dette* eller *desse* før substantiva i setningane under.

Kva meiner du med dette spørsmålet?

I denne byen er det vanskeleg å finne eit billeg hus!

Dette eplet smakte ikkje godt!

Tusen takk! Desse blomane var vakre.

Så flink kokk du er! Denne maten smakte godt.

Å nei! Eit hò! Og denne jakka som var så dyr!

Desse druene smakte mykje betre enn dei vi kjøpte i går!

Endeleg! Denne oppgåva veit eg svaret på!

10

Set inn *den, det, dei, denne, dette* eller *desse* som i eksemplet.

Vi kan ta *desse* stolane, men ikkje *dei* der borte.

Eg vil kjøpe denne boka, men ikkje den der borte.

Eg vil ha desse epla, men ikkje dei der borte.

Eg kjenner desse flyktningane, men ikkje dei som går der.

Han bur i dette huset, ikkje i det der borte.

Vi kan låne desse maskinene, men ikkje dei der borte.

Den klokka går rett, men ikkje den som heng på veggen der.

11

Lag setningar der du set inn *begge to* eller *begge delar*.

Vil du ha mjølk eller kakao? Begge delar.

Snakkar du arabisk eller kurdisk? Begge delar.

Vil du ha det grønne eplet eller det raude eplet? Begge to.

Liker du fotball eller handball? Begge delar.

Er det Luisa eller Leo som kjem? Begge to.

12

Set inn *både* eller *begge*.

Carmen kjøpte begge jakkene.

Ho kjøpte både sommarjakka og vinterjakka.

Elevane må skrive ferdig begge stilane til i morgon.

Elevane fekk fri frå skulen. Begge lærarane var sjuke.

Både norsklæraren og engelsklæraren var sjuke.

Begge brørne mine er eldre enn meg.

13

Skriv tala med bokstavar.

39	Trettini
45	Førtifem
105	Eithundre og fem
378	Trehundre og syttiåtte
1555	Eittusen femhundre og femtifem
7634	Sjutusen sekshundre og trettifire
28 295	Tjueåttetusen tohundre og nittifem
2 000 000	To millionar
7 000 000 000	Sju milliardar

14

Skriv med tal kva varene kostar.

Mjølka kostar ti femti.	10.50
Sjokoladen kostar nitten kroner og nitti øre.	19.90
Eplet kostar seks femti for kiloen.	6.50
Kjøtet kostar seks og femti for kiloen.	56
Vaskepulveret kostar trettini førti.	39.40
CD-en kostar nittitre nitti.	93.90
Boka kostar tre og nitti nitti.	93.90

15

Set inn *ei, ein* eller *eit* eller *éi, éin* eller *eitt*.

Er klokka to? Nei, klokka er berre eitt.

Eg har ei stor flaske brus, ein liten mjølkesjokolade og eit eple.

Kor mange flasker brus drakk du? Eg drakk ikkje meir enn éi flaske.

Kven har ete opp alle sjokoladane? Ikkje eg! Eg har berre ete éin sjokolade.

16

Set inn *mange* eller *mykje*, *få* eller *lite*.

Det er mykje/lite snø ute, og mange/få barn er ute og går på ski.

Det er lite/mykje kaffi igjen, men mange/få flasker brus.

Det er sunt å ete mykje fisk. I går var eg på sjøen og fekk mange fiskar.

Vi fekk så mykje god mat! Carmen og Arne hadde laga mange gode rettar.

Siste åra har det vore lite/mykje regn, men i haust har det vore mykje/lite regn.

Kjem det mange/få eller få/mange gjester på festen i kveld?

19

Set inn rette former av *mange, mykje, få* eller *lite*.

Det kom fleire/færre gjester enn Arne og Carmen hadde rekna med.

Nordmenn drikk meir kaffi enn det engelskmenn gjer.

Det er fleire/færre studentar frå Ghana enn frå Kenya.

Dei fleste/færraste studentane kjem frå Noreg.

Studentane fekk meir/mindre heimearbeid, mindre/meir enn i førre veke.

Luisa gjorde mykje/lite av heimearbeidet kvelden før.

Muhammed røykjer meir enn Fatima. Ho røykjer ikkje så mykje.

Arne og Carmen kjenner mange/få flyktningar.

Dei fleste/færraste flyktningane kjem frå Iran.

20

Set inn *litt* eller *lite*.

Vi har dessverre lite ris, men vi har litt kjøt og nokre poteter.

Vi kan ikkje køyre heilt til Oslo. Vi har lite bensin igjen.

Vil du ha litt kaffi, eller vil du ha litt te?

Arne røykjer litt, og han trimmar lite. Han burde ta betre vare på helsa si.

Du et så lite! Har du ikkje matlyst? Et du for lite fisk?

Carmen og Arne har allereie eit hus, men det er nokså lite. No når familien har vorte litt større, treng dei litt meir plass.

21

Set inn *all, alt, alle* eller *begge* saman med rett form av substantivet.

snø Sjå all snøen som har kome i natt!

bil Alle/begge bilane er dekte av snøen.

vatn	Kvar kjem <u>alt vatnet</u> på golvet frå?
teppe	<u>Alle/begge teppa</u> har vorte våte.
mat	Kva skal vi gjere med <u>all maten</u> som er igjen?
pølse	<u>Alle/begge pølsene</u> er visst borte.
elev	Vi må snakke med <u>alle/begge elevane</u> .
elev	Det er to irakiske elevar på skulen. Vi må snakke med <u>begge elevane</u> frå Irak.
kake	Kven har ete opp <u>alle/begge kakene</u> ?
boss	Kvar torsdag må vi rydde vekk <u>alt bosset</u> .
flyavgang	På grunn av dårleg vêr er <u>alle flyavgangar</u> kansellerte.

22

Set inn *heil, heilt og heile*.

Barna masar heile tida om å få kjøpe godteri.

Heile byen hadde møtt fram for å sjå kronprinsparet.

Muhammed måtte vente eit heilt år før han fekk svar på søknaden om asyl.

Eg kjem ikkje på skulen i morgon. Eg blir borte heile dagen.

Luisa planlegg å ta fri eit heilt år for å reise rundt heile jorda.

Leo åt opp ei heil kake aleine.

Carmen såg ein heil flokk med sauer.

23

Set inn *all, alt, alle eller heil, heilt, heile*.

Skal du arbeide heile sommaren? Nei, men eg skal arbeide alle dagane i juli.

Sjå på all snøen ute! Det snør heile tida. Eg har måka snø ein heil time, men eg må nok bruke heile dagen, ja, kanskje eit heilt døgn!

Dei sat oppe heile natta og diskuterte alle problema sine.

Leo har ete alle druene på skåla. Han har også ete opp heile brødet i brødboksen, han har drukke opp all jusen i kjøleskapet og heile mjølkekartongen. Det er snart heilt tomt i kjøleskapet.

No har eg lese eit heilt kapittel, og eg håper heile boka er like spennande. Eg har lese alt denne forfatternen har skrive før. På biblioteket har dei alle bøkene hans.

Når du er ferdig med heile denne oppgåva, må du gjere alle dei andre oppgåvene i kapitlet.

24

Set inn *alle*, *ingen*, *mange*, *få* eller *nokon*.

Det er skuleplikt for alle under 16 år i Noreg.

Er det nokon som ikkje har plikt til å gå på skule?

Nei, ingen kan late vere å møte på skulen.

Er det nokon som kan få velje om dei vil vere med på turen?

Nei, det er anten alle eller ingen.

Kjem det mange eller få på festen i kveld?

Vi må finne nokon som kan hjelpe oss!

Kan ikkje alle/nokon det?

Nei, det er ingen her i bygda som kan dette.

I dag var mange borte frå klassa. Dei var sjuke.

25

Set inn mengdeordet *ein*.

Skal ein alltid kome presist til ein avtale? Ja, ein må alltid kome presist til avtalar på offentlege kontor og hos lege og tannlege. Men når ein har ein avtale med vener, må ein ikkje vere like presis. Om ein gløymer avtalen hjå legen, kva skjer då? Då må ein kanskje betale for ein legetime som ein ikkje har hatt. Ein vil nok ikkje gløyme timen neste gong!

26

Set inn rett form av *eigen*.

Arne har sitt eige firma. Han har eige kontor, eiga datamaskin og sin eigen firmabil.

Luisa og Leo måtte dele rom før, men no har dei fått eigne rom. Det er godt å ha sitt eige rom, synest Luisa. Ho kunne tenkje seg å få si eiga leilegheit snart.

Dei første månadene i Noreg leigde familien ei stor leilegheit, men no har dei fått sitt eige hus.